

اقتدار ایده‌ها

● ترجمه:
امیر بختایی

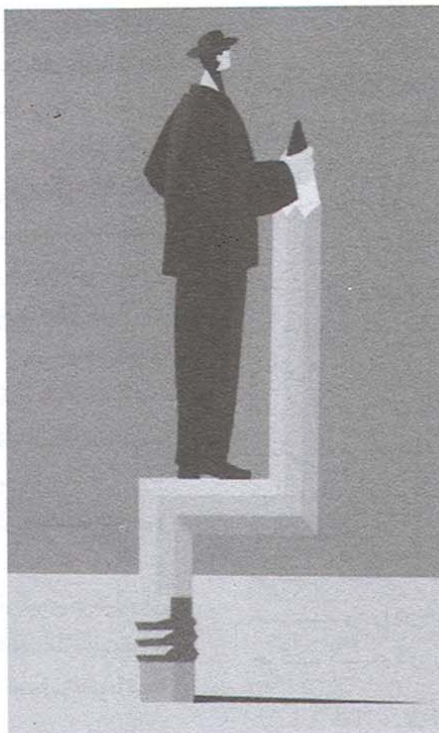
The Authority Of Ideas

By Lawrence H. Summers

سلسله‌مراتب شرکت فورد در دهه ۱۹۲۰ تغییر زیادی کرده است. در آن زمان، فورد افراد زیادی را برای انجام کارهای تکراری با روش‌های سریع و دقیق به منظور دست‌یابی به یک هدف مشخص به کار می‌گرفت. عیب اقتصادها و سازمان‌های متمرکز این است که متمرکزسازی، مانع گسترش و جریان ایده‌ها می‌شود. در واقع، دلیل این که تاریخ به مرحله نامتمرکزسازی رسیده همین نکته است و این در حالی است که ایده‌ها و واحد پولی اقتصاد قرن بیست و یکم هستند.

اما نکته بسیار مهمی که در مورد این دانشگاه تحقیقاتی آمریکایی وجود دارد، این است که در این دانشگاه به جای یک ایده مقتدر، اقتدار ایده‌ها به بهترین نحو بر محیط حاکم است. در دانشگاه هاروارد که تشکیلات مهمی محسوب می‌شود، زمانی می‌رسد که دست‌آورد یک دانشجوی فارغ‌التحصیل ۲۵ ساله که تنها هجده ماه این‌جا بوده، نظریه مطرح یک پروفیسور ۵۵ ساله با سابقه سی ساله را رد می‌کند. چه بسا هم استادی که نظریه‌اش رد شده اولین فردی باشد که به دانشجوی فارغ‌التحصیل تبریک می‌گوید.

این موضوع که یکی از جدیدترین افراد، ماحصل یک عمر کار یکی از قدیمی‌ترین افراد را نقض می‌کند و در مقابل مورد تشویق قرار می‌گیرد، در اکثر سازمان‌ها و کشورها کاملاً عجیب به نظر می‌رسد. اما هنوز هم این موضوع نقشی بنیادین در آنچه دانشگاه هاروارد و دیگر دانشگاه‌های آمریکایی به دنبال آن هستند، دارد. اگر هم شما به سازمان‌هایی که از لحاظ اقتصادی بسیار باارزش‌اند، نگاه کنید، می‌بینید آن‌ها نیز دارای وجوه اشتراکی با ارزش‌ها و مشخصه‌های موجود در این دانشگاه هستند. این سازمان‌ها فضاهایی را می‌پروراند که در آن به خلاقیت و نوآوری پاداش داده می‌شود، خودشان را برای پاسخ‌گویی به چالش‌ها آماده می‌کنند و راهکارهایشان را با یک روش هوش‌مندانه به کار می‌برند و سازمان‌هایی هستند که پیروی متعصبانه از سلسله‌مراتب را ترغیب نمی‌کنند و لذا قادرند چالش‌های قرن اخیر را به بهترین شکل درک کنند.

امروزه آن‌چه عامل موفقیت یا شکست سازمان‌های کسب‌وکاری محسوب می‌شود، کیفیت ایده‌های آن‌ها و سرعت تحقق بخشیدن به بهترین آن‌هاست. در شرایطی که شرکت‌ها در جست‌وجوی روش‌هایی هستند تا از ایده‌ها بهتر استفاده کرده و از دانش خود بهره گیرند، ممکن است در مقایسه با یک دانشگاه تحقیقاتی، دست‌آوردهای به مراتب کم‌تری به دست آورند.

چه نکته خاصی در مورد دانشگاه تحقیقاتی وجود دارد؟ بخشی از پاسخ به این موضوع مربوط می‌شود که در این نوع دانشگاه مهم‌ترین دارایی‌ها، ساختمان‌ها نیستند، بلکه اعضای جامعه دانشگاهی و دانشی است که این افراد دارند. دانشگاه مکانی است که در آن افراد مستعد وارد شده و در طول دوره‌ای که گاهی کوتاه و فشرده خواهد بود به همکاری و یادگیری از یک‌دیگر مشغول می‌شوند. بخش دیگری از پاسخ آن است که دانشگاه‌های تحقیقاتی، سازمان‌هایی نامتمرکز هستند، به این معنی که رهنمودهای کلی به اعضا ارائه کرده، منابع را مهیا کرده و محیطی به وجود می‌آورند که در آن اعضا می‌توانند بهترین کارها را انجام دهند.

در دنیایی که سرعت انتشار اطلاعات و تبادلات جهانی به‌طور فزاینده‌ای افزایش یافته است، مزایای نظریه نامتمرکزسازی پیوسته اثبات شده است. اقتصاددانان در مورد کارکردهای روش «اقتصاد ملی نوین» بحث می‌کنند و البته تقریباً همه آن‌ها معتقدند که بهترین نقش دولت، فراهم آوردن محرک‌های اقتصادی به جای هر

نوع دخالت مستقیم است. دیدگاه کمونیستی رد شده است و دیدگاه سوسیالیستی (اجتماعی) دولت در مالکیت و هدایت ابزار تولید بی‌اعتبار شده است. این نظریه که دولت می‌تواند فعالیت‌هایی را انتخاب کرده و به صنعت دیکته کند، در بهترین حالت، قدیمی شده و در بدترین حالت می‌تواند به عملی ضدتولیدی تبدیل شود.

سلسله‌مراتب سازمان‌های کسب‌وکاری هم نسبت به